

Małe olimpiady przedmiotowe

Test z języka polskiego

Imię i nazwisko .....

Szkoła .....

ORGANIZATORZY:

Wydział Edukacji
Urzędu Miasta
w Koszalinie

Centrum Edukacji
Nauczycieli
w Koszalinie

Szkoła Podstawowa
nr 17 w Koszalinie

Szkoła Podstawowa
nr 18 w Koszalinie

Drogi Uczniu,

test składa się z 21 zadań, na rozwiązanie których masz 60 minut. Uważnie czytaj polecenia. W zadaniach, w których jest kilka odpowiedzi do wyboru, zaznacz jedną. W zadaniach otwartych wykonaj polecenia w wyznaczonych miejscach.

Podpisz test i oddaj komisji.

Powodzenia!

Koszalin, kwiecień 2022 r.

Tekst 1.

***

- Gotowe. Zgaście światło! – polecił uroczystym głosem Maximilian Carver, umieszczając szpulę filmu w projektorze. Machina wyglądała tak, jakby pochodziła z epoki samego Kopernika i Max miał poważne wątpliwości, czy uda się wprawić ją w ruch.
- Co takiego obejrzymy? – spytała Andrea Carver, tuląc w ramionach małą Irinę.
- Nie mam zielonego pojęcia – przyznał zegarmistrz. W garażu znalazłem wielkie pudło z tuzinami filmów, żaden nie jest podpisany. Wziąłem kilka, na chybił trafił. Nie zdziwiłbym się, gdyby nie było nic widać. Emulsje, którymi powleka się celuloid, bardzo łatwo ulegają zniszczeniu i po tylu latach najprawdopodobniej zdążyły się odkleić.
- Co chcesz przez to powiedzieć? – przerwała Irina. – Że nic nie zobaczymy?
- Jest tylko jeden sposób, by się o tym przekonać – odparł Maximilian Carver, kręcąc korba projektora.

Z urządzenia dobył się natychmiast hałas przypominający warkot starego motocykla, a drgający snop z obiektywu przeciął pokój niczym świetlista lanca. Max skupił wzrok na prostokacie, który pojawił się na białej ścianie. Wyobraził sobie, że zagląda teraz do wnętrza latarni czarnoksiężskiej, chcąc się przekonać, jakie wizje mogą się kryć w podobnym wynalazku. Z emocji wstrzymał oddech. Po chwili strumień obrazów zalał ścianę.

***

(...)

Film był nieudolnym zapisem spaceru przez coś, co przypominało las. Nakręcony został z ręki. Operator szedł powoli pomiędzy drzewami; obraz, to jasny, to znów tak ciemny, że nie było widać, skakał chaotycznie, ukazując rozmyte kształty, po których nie sposób było rozpoznać miejsca będącego scenerią dziwnej przechadzki. (...)

Teraz kamerzysta wynurzał się z lasu i szedł w kierunku otoczonej wysokim kamiennym murem posiadłości i dużej bramy z żelaznymi sztachetami. Max zobaczył mury i bramę prowadzącą do posesji, którą wczoraj odwiedził. (...)

Kamera przesuwiała się powoli po ogrodzie. Max szybko stwierdził, że sceneria filmu ma niewiele wspólnego z zapuszczonym miejscem, na które trafił. Nie było chaszczy i zielska, a ułożone na ziemi kamienne płyty aż lśniły, wypucowane, jakby jakiś zapobiegliwy dozorca, pracując dzień i noc, starał się utrzymać zakątek w nieskazitelnej czystości.

Kamera zatrzymywała się na każdym z posągów ustawionych w punktach kardynalnych¹ wielkiej gwiazdy², której zarys można było dojrzeć bez najmniejszego problemu u podnóża figur. Max rozpoznawał białe kamienne twarze i odzienia jarmarcznych straganiarzy. Było coś niepokojącego w pełnej napięcia postawie, w jakiej ukazane zostały rzeźby, i w teatralnym grymasie zakrzepłym na ich twarzach, w znieruchomieniu, które wydawało się tylko udawane.

Carlos Ruiz Zafon, *Księżę mgły*, Warszawskie Wydawnictwo Literackie MUZA SA, Warszawa 2010, s. 51-52, 53-54

---

¹ główny

² trzy pary punktów (w układzie optycznym) potrzebnych do wyznaczenia parametrów obrazu

Zadanie 1.

Wypisz z tekstu trzy wyrazy, które dotyczą filmu.

.....

Zadanie 2.

Co oznacza zdanie: „Machina wyglądała tak, jakby pochodziła z epoki samego Kopernika...”?
Wyjaśnij jednym zdaniem.

.....

Zadanie 3.

W ostatnim akapicie zapisano „wielka gwiazda” małymi literami. Wyjaśnij dlaczego?

.....

Zadanie 4.

Cytowane zdanie: „...drgający snop z obiektywu przeciął pokój niczym świetlista lanca.”
zawiera:

- a) Uosobienie.
- b) apostrofę.
- c) porównanie.

Zadanie 5.

Do jakiego rodzaju literackiego należy tekst „Księżę mgły”?

- a) Liryki.
- b) Dramatu.
- c) Epiki.
- d) Rodzaju mieszanego.

Zadanie 6.

Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Max zajrzał do środka latarni, by zobaczyć, co się w jej wnętrzu znajduje.	P	F
Zapuszczone miejsce, chaszcze i zielska, nie miały nic wspólnego z tym, co Max zobaczył okiem kamery.	P	F

Zadanie 7.

Napisz, w jaki sposób były ułożone posągi w ogrodzie (nie cytuj)?

.....

.....

Zadanie 8.

Wskaż wyraz, który ma taką samą zasadę pisowni jak wyraz „kształt”

- a) krzak
- b) przeciek
- c) kszyk

Gdzie znajdziesz wyjaśnienie pisowni tego wyrazu?

.....

Zadanie 9.

Wyjaśnij znaczenie znaku „;” i napisz, jaką pełni rolę w podkreślonym zdaniu w tekście 1.?

.....

.....

Zadanie 10.

Co oznacza zwrot zawarty w tekście: „chybił trafił”?

.....

Zadanie 11.

Czy zamieszczone poniżej zdjęcie mogłoby stanowić ilustrację do tekstu Carlosa Zafona? Przedstaw swoje stanowisko i uzasadnij dwoma argumentami.

Charlie Chaplin, właśc. Charles Spencer Chaplin w filmie „Brzdąc” (1921) / *Domena Publiczna*

Źródło: <https://zszywka.pl/p/bardzo-znany-kadr-z-filmu-quotbrzda-1563780.html> [dostęp: 19.01.2022 r.]

Zadanie 12.

Zredaguj zaproszenie dla miłośników malarstwa na wernisaż „Kadr z filmu”. W imieniu prezesa Stowarzyszenia Plastyków zachęć do udziału w tym wydarzeniu, używając dwóch argumentów. Uwaga: w ocenie wypowiedzi będzie brana pod uwagę poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna.

5

Tekst 2.

Najstarsze działające kina w Polsce

Pierwszym kinem na ziemiach polskich był Gabinet Iluzji założony w Łodzi w 1899r. przez Antoniego i Władysława Krzemińskich. Był w nim wykorzystywany kinematograf braci Lumiere, który wówczas był najnowszą sensacją (opatentowano go zaledwie 4 lata wcześniej). Ze względu na ograniczenia dostępnego repertuaru bracia musieli co jakiś czas podróżować do innych miejscowości z pokazami filmowymi – gościli m.in. w Częstochowie, Warszawie i Radomiu. W Łodzi kino mieściło się początkowo przy ul. Piotrkowskiej 120, a następnie przy Placu Wolności. Obecnie przy Piotrkowskiej 120 znajduje się hotel *Stare Kino Cinema Residence*. Jego właściciele postanowili reaktywować kino; jego otwarcie nastąpiło w styczniu 2016 r. W piwnicy hotelu znalazło się 45 starych foteli. Seanse wyświetlane są z projektorów AP70. Pierwszymi projekcjami kina były kroniki filmowe; obecnie repertuar stanowią głównie stare polskie filmy (np. „Ziemia obiecana”, „Cafe pod Minogą”, „Zakazane piosenki”).

Inne stare kino w Łodzi to kino *Tatry*, którego historia sięga 1907 r. Wówczas Gustaw Mjunker i Oskar Kulawiński utworzyli kinematograf Belle-Vue; trzy lata później nazwa została zmieniona na *Moulin Rouge*. Kolejne przedwojenne nazwy obiektu to *Iluzjon Spółdzielnia Pracowników Państwowych i Rakiet*. Po wojnie kinu nadano nazwę *Tatry*, by zachować konwencję polskich nazw geograficznych (inne ówczesne łódzkie kina to *Bałtyk*, *Wisła* i *Gdynia*). Kino funkcjonuje do dnia dzisiejszego i ma w ofercie projekcje z taśm 35 mm – głównie polskie filmy z lat 1945-1990. Obecnie projekcje odbywają się od kwietnia do października.

Kolejnym niemal stuletnim kinem jest szczecińskie kino *Pionier*. Oficjalnie działa ono od września 1909 roku, choć istnieją dokumenty potwierdzające, że funkcjonowało już w 1907 r. Jego pierwszym właścicielem był Otto Blauert. Kolejne nazwy kina od początku działalności to *Helios*, *Weltkinotheater* (do końca II wojny światowej), *Odra* (do 1950 r.) i obecna nazwa *Pionier*. W 2005 r. kino otrzymało tytuł najstarszego nieprzerwanie działającego kina na świecie. Jest ono kinem studyjnym i stawia na mniej znane, a bardziej ambitne filmy europejskie, azjatyckie i południowoamerykańskie. W Kiniarni (sali będącej połączeniem kina i kawiarni) wyświetlane są filmy nieme.

(...)

Źródło: <http://www.cinema-magazyn.pl/najstarsze-dzialajace-kina-w-polsce/> 19.01.2022 r.

Zadanie 13.

Przeczytaj definicje wyrazu *kino* ze słownika języka polskiego:

1. obiekt, w którym wyświetlane są filmy;
2. całość sprzętu służąca do odtwarzania filmów w domu;
3. sztuka filmowa, ogół filmów;
4. potocznie: śmieszne, zabawne wydarzenie.

Źródło: www.sjp.pwn.pl

W którym z podanych poniżej zdań użyto wyrazu *kino* w takim samym znaczeniu, w jakim wyraz ten został użyty w 4. znaczeniu? Podkreśl właściwą odpowiedź.

1. Kino w moim mieście jest bardzo duże i lubię do niego przychodzić.
2. Gabrysia powiedziała, że ten wybryk, w wykonaniu Mikołaja to było niezłe kino.
3. Raz w miesiącu wieczorem mama zabiera mnie do kina.
4. Zastanawiam się, czy ja jestem fanką kina?
5. Gdy ostatnio byłam w kinie, doszłam do wniosku, że odgrywa ono bardzo dużą rolę w życiu każdego człowieka.

Zadanie 14.

Nadaj tytuły poszczególnym akapitom tekstu 2. Pamiętaj o poprawności zapisu. Postaraj się, aby odnosiły się do treści.

1. ....
2. ....
3. ....

Zadanie 15.

Tekst 2. ma charakter:

- a. popularnonaukowy.
- b. żartobliwy.
- c. reklamowy.
- d. publicystyczny.

Tekst 3.

Wyjście z kina

Migotały sny na białym płótnie.
Dwie godziny księżycowej łuski.
Była miłość na tęskną melodię,
Był szczęśliwy powrót z wędrówki.

Świat po bajce jest siny i mgła.
Nie uczone tu twarze i role.
Partyzanckie żale śpiewa żołnierz
i dziewczyna żale swoje gra.

Wracam do was, w prawdziwy świat,
losu pełny, tłumny i ciemny -
jednoręki chłopcze pod bramą
i dziewczyno o oczach daremnych.

Wisława Szymborska

Zadanie 16.

Wyjaśnij sens metafory: „sny na białym płótnie” (1 strofa)

.....

Zadanie 17.

Opisz nastrój 2. strofy

.....

Zadanie 18.

Napisz, kim jest osoba, która ujawnia się w ostatniej strofie?

.....

Zadanie 19.

Zapisz co najmniej sześć zasad zachowania w kinie. Zastosuj równoważniki zdań.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 20.

Jeśli są błędy językowe w poniższych zdaniach, popraw je. Zdania napisane poprawnie zostaw bez zmian.

A. Przede wszystkim musimy zaplanować nasze działania.

.....

B. Imiona i nazwiska piszemy z wielkiej litery.

.....

C. To są kwestie, do których na co dzień nie przywiązujemy uwagi.

.....

D. Kiedy stanę na nogi, na pewno zacznę remont mieszkania.

.....
E. Przecież nie idzie tego zrobić!

.....
F. Mamy osiągnięcia na polu matematyki.

.....
G. Złapał szczęście w żagle.
.....

Zadanie 21.

Napisz wypracowanie na jeden z wybranych tematów.

1. **Jedni lubią czytać książki, a inni wolą oglądać ich adaptacje filmowe.** Napisz, jakie jest twoje zdanie na ten temat. Uzasadnij i podaj przykłady z literatury.
2. Napisz opowiadanie, które rozpoczyna się od słów: **Nagle znalazłem się w miejscu, które przypominało stare kino. Rzędy zniszczonych foteli a w głębi dziurawy ekran....** Zastosuj dialog i opis przeżyć wewnętrznych.

Temat .....

Klucz – język polski – 2022r.

Nr zadania	Przykładowe odpowiedzi	Ilość punktów
1	kamera, projektor, obiektyw, operator, kamerzysta	1
2	Oznacza coś bardzo starego	1
3	Nazwa pospolita	1
4	C	1
5	C	1
6	FP	1
7	Posągi ułożone były w kształcie gwiazdy	1
8	C Po spółgłosce „k”	2
9	Służy do rozdzielania samodzielnych części wypowiedzenia (człony równorzędne logiczno-składniowe); urozmaicenie tekstu; rozdzielający znak interpunkcyjny	1
10	Chybił trafił - robienie czegoś nie wiedząc, czy robimy dobrze, nie jesteśmy pewni	1
11	1 – za stanowisko 2 – za 2 argumenty (po 1 pkt. za każdy argument)	3
12	Zaproszenie Treść i forma: 2 pkt treść zgodna z poleceniem, uwzględniona zachęta do czynnego uczestnictwa w spotkaniu; uwzględnionych 5 elementów dotyczących formy: kto zaprasza? kogo zaprasza? na co zaprasza? kiedy się odbywa? gdzie się odbywa? 1 pkt treść zgodna z poleceniem, uwzględniona zachęta do czynnego uczestnictwa w spotkaniu.; uwzględnione 4 elementy dotyczące formy: kto zaprasza? ORAZ/ALBO kogo zaprasza? ORAZ/ALBO na co zaprasza? ORAZ/ALBO kiedy się odbywa? ORAZ/ALBO gdzie się odbywa? 0 pkt treść niezgodna z poleceniem ALBO treść zgodna z poleceniem, ale uwzględnione tylko 3 elementy dotyczące formy: kto zaprasza? ORAZ/ALBO kogo zaprasza? ORAZ/ALBO na co zaprasza? ORAZ/ALBO kiedy się odbywa? ORAZ/ALBO gdzie się odbywa? Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna: 1 pkt – łącznie nie więcej niż dwa błędy (językowe, ortograficzne, interpunkcyjne). 0 pkt – łącznie trzy lub więcej błędów (językowych, ortograficznych, interpunkcyjnych).	3 2 – treść i forma 1 – poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna
13	2	1
14	Pierwsze polskie kino Łódzkie kina Stuletnie kino w Szczecinie 2 pkt. za 3 odnoszą się do treści 1 pkt. za 2 odnoszące się do treści 1 pkt. ort., int., stylistyka Zachowana ta sama forma	3
15	a	1
16	Refleksje, wyobrażenia, marzenia, emocje przeżywane w kinie/filmie	1
17	Smutek, wspomnienie, zmiana nastroju, wojna, żal, rozterka	1
18	Osoba wychodząca z kina	1
19	1 pkt. równoważniki	4

	<p>2 pkt. zasady (6)</p> <p>1 pkt. 5-4 zasad</p> <p>1 pkt. - poprawność</p>	
20	<p>A. P</p> <p>B. Wielką literą lub od wielkiej litery</p> <p>C. wagi</p> <p>D. P</p> <p>E. nie można</p> <p>F. w dziedzinie, w zakresie</p> <p>G. wiatr</p> <p>7 zd. – 5 pkt.</p> <p>6 zd. – 4 pkt.</p> <p>5 zd. – 3 pkt.</p> <p>4 zd. – 2 pkt.</p> <p>3 zd. – 1 pkt.</p>	5
21	<p>Temat 1. 8 pkt.</p> <p>I. Zgodność z tematem - 4 pkt.</p> <p>1 pkt. – uzasadnienie odnosi się do tematu (teza)</p> <p>1 pkt. – zawarte jest uzasadnienie</p> <p>2 pkt. – uzasadnienie zawiera rozwinięty przykład z literatury</p> <p>1 pkt. - uzasadnienie zawiera tylko tytuł lub bohatera wybranego z literatury</p> <p>II. Poprawność językowa – 2 pkt.</p> <p>Bezbłądność lub 1 błąd – 2 pkt.</p> <p>2 błędy – 1 pkt.</p> <p>III. Poprawność ortograficzna – 1 pkt.</p> <p>Bezbłądność lub 1 błąd – 2 pkt.</p> <p>IV. Poprawność interpunkcyjna – 1 pkt.</p> <p>Bezbłądność lub 1 błąd – 1 pkt.</p>	<p>Zgodność z tematem - 4 pkt.</p> <p>Poprawność językowa – 2 pkt.</p> <p>Poprawność ortograficzna – 1 pkt.</p> <p>Poprawność interpunkcyjna – 1 pkt.</p>
	<p>Temat 2. 8 pkt.</p> <p>I. Zgodność z tematem - 3 pkt.</p> <p>3 pkt. – treść zgodna z tematem, ciekawa, spójna, zawiera dialog i opis przeżyć</p> <p>2 pkt. – treść zgodna z tematem, ale powierzchowna, zawiera dialog i opis przeżyć</p> <p>1 pkt. – treść zgodna z tematem, nie zawiera dialogu ani opisu przeżyć</p> <p>II. Forma – opowiadanie - 1 pkt.</p> <p>Wstęp, rozwinięcie, zakończenie – 1 pkt.</p> <p>III. Poprawność językowa – 2 pkt.</p> <p>Bezbłądność lub 1 błąd – 2 pkt.</p> <p>2 błędy – 1 pkt.</p> <p>IV. Poprawność ortograficzna – 1 pkt.</p> <p>Bezbłądność lub 1 błąd – 2 pkt.</p> <p>V. Poprawność interpunkcyjna – 1 pkt.</p> <p>Bezbłądność lub 1 błąd – 1 pkt.</p>	<p>Zgodność z tematem - 3 pkt.</p> <p>Forma – opowiadanie - 1 pkt.</p> <p>Poprawność językowa – 2 pkt.</p> <p>Poprawność ortograficzna – 1 pkt.</p> <p>Poprawność interpunkcyjna – 1 pkt.</p>